

JUF BIANCA (MISSCHIEN WEL DE BEKENDSTE KLEUTERJUF VAN NEDERLAND):

‘Kleuteronderwijs mag meer aandacht krijgen van managementteams’

Bianca Antonissen werkte jarenlang in het onderwijs, voornamelijk als kleuterjuf. Ze staat beter bekend als Juf Bianca, en richtte een online platform voor kleuterleerkrachten op, vol met blogs en ervaringen die worden uitgewisseld. Onlangs kwam haar boek *Werken in een kleuterwereld* uit. Wat een schooldirecteur moet weten van goed onderwijs aan kleuters? Juf Bianca: ‘Kleuters leren op een andere manier dan leerlingen in de groepen 3 t/m 8. Geef spel de ruimte en vertrouw op je kleuterleerkrachten. Zij weten waar goed onderwijs voor kleuters aan moet voldoen!’

TEKST DAPHNE DOEMGES-ENGELEN
FOTOGRAFIE AANGELEVERD

Al jaren is Bianca Antonissen bezig in en om de kleuterwereld. ‘Mijn doel is beter onderwijs te krijgen voor kleuters. Kleuters leren namelijk op een andere manier dan leerlingen in de groepen 3 t/m 8; bij kleuters staat veel meer het informele leren centraal. Dat wordt helaas wel eens over het hoofd gezien. Heel veel didactiek die over de hele school wordt ingebracht, gaat voornamelijk over het formele leren. Jonge kinderen tot een jaar of zeven leren echter informeel. In alles wat ik doe rondom kleuteronderwijs staat daarom spel centraal.’

KLEUTERWERELD OP FACEBOOK

In 2014 richtte Bianca Antonissen de besloten Facebookgroep Kleuterwereld op. ‘Toen had ik niet kunnen bedenken dat er ooit tienduizenden mensen lid zouden zijn, zowel in Nederland en België als daarbuiten. Elke keer als iemand mij mailt met een vraag over kleuteronderwijs, raad ik aan de vraag ook daar te stellen. Er zijn immers zoveel verschillende smaken, zoveel verschillende visies, dat het zonde zou zijn als ik je alleen mijn visie geef!’ www.jufbianca.nl/kleuterwereld

INZICHTEN

Antonissen wil leerkrachten aan het denken zetten: hoe kunnen ze kleuters zoveel mogelijk laten spelen, terwijl ze stiekem toch met hun onderwijsdoelen bezig zijn? ‘In mijn boek *Werken in een kleuterwereld* probeer ik in elk hoofdstuk leerkrachten te laten nadenken over hun eigen functioneren. Ik zeg per definitie niet ‘zo moet je het doen’. Want er zijn zoveel verschillende smaken en visies in het onderwijs; er is geen echt goed of fout. Door te reflecteren op hun eigen handelen krijgen leerkrachten nieuwe inzichten die ze kunnen omzetten naar een methode die voor hen werkt in de praktijk. De missie van mijn website is altijd ‘Eigenwijs Onderwijs’ geweest. Daarmee bedoel ik: denk na over het onderwijs dat je geeft, doe niet zomaar iets omdat iemand anders het zegt. Durf eigenwijs te zijn als het om onderwijs gaat, zeker bij de kleuters. Dat is ook de reden dat ik dit boek geschreven heb.’

REFLECTIEVRAGEN

In het boek van ‘Juf Bianca’ worden vijf verschillende thema’s benoemd die centraal staan binnen de kleuterklas. Bijvoorbeeld: hoe richt je je lokaal in? Hoe leren jonge kinderen en hoe ga je om met slimme kleuters? ‘Bij elk hoofdstuk staat een tip waar

juf Bianca.nl

mensen meer boeken of informatie over het thema vinden, én een aantal reflectievragen: wat doe ik en waarom doe ik het zo? Ik hoop te bereiken dat leerkrachten gaan nadenken over hun kleuteronderwijs, maar vooral ook dat ze het gesprek aan kunnen gaan met hun collega's over goed kleuteronderwijs. Ik denk dat er binnen managementteams meer aandacht mag zijn voor het onderwijs aan kleuters.'

'BRENG HET ONDER DE AANDACHT'

De auteur raadt juffen en meesters daarom aan het thema vooral onder de aandacht van de schooldirectie te brengen. Schooldirecteuren op hun beurt krijgen van Antonissen de tip om te vertrouwen op de expertise van kleuterleerkrachten. 'Leerkrachten hebben vaak het idee dat ze kleuters tekortdoen omdat ze 'mee moeten' in de onderwijslijn van groep 3 t/m 8. Kleuteronderwijs is echt anders dan onderwijs voor de hogere groepen. In plaats van de hakken in het zand te zetten, zouden kleuterleerkrachten er beter voor kunnen zorgen dat het managementteam begrijpt waar de knelpunten liggen. Idealiter kom je uit op een mooie mix

tussen kleuteronderwijs dat past binnen de doorgaande lijn van de school en toch past bij het informele leren van de jongste leerlingen.' Dat kleuteronderwijs uitdagend is, dat is voor Antonissen een feit: 'Het mooie aan kleuters is dat het onderwijs heel veel verschillende kanten op kan gaan. De dag kan in groep 1 en 2 totaal anders verlopen dan je vooraf verwacht. Kleuters denken nog heerlijk out-of-the-box. Jonge kinderen volop kansen bieden zich via spel te ontwikkelen is wat ik zo mooi vind aan de kleuterwereld.'

WERKEN IN EEN KLEUTERWERELD

Reflecteren op je handelen als kleuterleerkracht

ISBN: 978-94-6367-073-9

Prijs: 24,95

Meer informatie: www.jufbianca.nl

EEN TIPJE VAN DE SLUIER: PASSAGES UIT HET BOEK

Een tipje van de sluier: passages uit het boek

'Het is altijd verstandig om te kijken wat er aan de hand is als het spelen niet meer 'lekker' is voor een kind. Maar je kunt je voorstellen dat de spelontwikkeling mede afhankelijk is van de spelgenoten. Een hoogbegaafde kleuter heeft veel meer moeite een in ontwikkeling gelijke speelpartner te vinden in een groep met leeftijdsgenoten. Wat in ieder geval niet verstandig is, is het star vasthouden aan 'lekker spelen' en slimme kleuters daarmee een kans op ontwikkeling onthouden.'

'Ooit had ik een stagiair in groep 3. Hij vertelde dat hij na deze stage naar de kleuters ging. Hij twijfelde wel of hij daar iets bijzonders kon doen. Immers, kleuters spelen toch alleen maar? De kleuterwereld had mijn hart toen al gestolen, dus ik grinnikte wat en antwoordde iets als 'ja en nee'. Ja, kleuters leren door te spelen! Maar door te zeggen dat ze 'alleen maar spelen' doe je het belang van spel teniet.'